

The Help

Op het erf van de pastorie staat een klein huisje. Het verblijf van Poppie. Daar slaapt ze als het 's avonds te laat is geworden om nog naar huis te gaan. Achter de omheining en de getraliede vensters van de grote pastorie, geeft het me een vreemd gevoel. Hier ben ik in een land waar *poppies* en *petrolboys* deel uit maken van het dagelijks leven. Schichtig loopt ze door het huis. Ze wast mijn kleren, strijkt ze, maakt schoon, vangt tussen de bedrijven door de kinderen op van de drukke dominee waar ik te gast ben.

Ik was vorig jaar in Kaapstad, Zuid-Afrika, voor een uitwisseling met predikanten. Daar keek ik samen met de dominee en haar man de film *The Help*. Deze film naar aanleiding van het boek *Een keukenmeidenroman* van Kathryn Stockett, vertelt het verhaal van de persoonlijke lotgevallen van zwarte hulpen in het Mississippi van de jaren zestig. De wrange situaties in de film zoomden in op wat ik oppervlakkig om mij heen leek te herkennen. Segregatie, niet meer bij wet geregeld, maar bijna vanzelfsprekend. De enkele keer dat ik op straat loop, voel ik me vreselijk wit. Mijn kleur klaagt me aan.

Een jaar later luister ik in Nederland met een witte Zuid-Afrikaanse predikant naar Karen Armstrong. 'Dit is mijn schuld', was de eerste gedachte van Armstrong bij het zien van de aanslagen op de Twin Towers op 11 september. Een krachtige schuldbelijdenis en uitdrukking van verbondenheid met de geschiedenis van het volk waar Armstrong deel van uit maakt. 'Zo beleef ik het ook', zegt mijn gast. 'Ik was te jong om apartheid te helpen afschaffen, maar het is mijn schuld dat mijn land zo verdeeld is.' Ik vraag me af of ik het haar na kan zeggen in mijn context. Armstrong zegt dat het door compassie kan. Wie zijn eigen pijn durft op te diepen, kan zich verbinden aan een ander in zijn lijden en daarop antwoord geven.

Vandaag kijk ik geen film, ik kijk om me heen en zie dat ik woon in een land met illegalen die tot crimineel worden gemaakt, met wetten die eerlijke kansen op de wereldmarkt van geld en goed verhinderen, met het onvermogen de eigen Nederlandse geschiedenis te lezen en verantwoordelijkheid te nemen, en belijd schuld. <

Janneke (ds. J.) Nijboer is missionair predikant in de Protestantse Gemeente te Noordwijk. Pionierend met mensen tussen 25 en 45 jaar zoekt ze naar nieuwe vormen van kerk zijn. www.windkracht3pt0.nl; www.bermoogst.nl